

Högpresterande elever

Redovisning av arbete med handledning av Ann Pihlgren

Januari 2015- maj 2016

Hypotes

Samtliga elever lyfts om vi lyfter de högpresterande.

Arbetet med högpresterande elever

Grupp: Lärare i förkoleklass tom åk 6.

Metod

I min roll som rektor har jag skriftligt och muntligt uppmanat lärarna att identifiera och arbeta med högpresterande elever på klasskonferenser, lektionsobservationer, ämneskonferenser och i alla situationer där jag träffar lärarna. På klasskonferenserna har jag lagt till en kolumn som heter HP, högpresterande, som lärarna ska fylla i. Inför lektionsobservationerna har jag gett lärarna instruktion om att jag kommer att titta på hur de arbetar för att högpresterande elever ska få utvecklas.

Jag valde området då jag ser att lärarna på 2010-talet fortfarande arbetar med samma måluppfyllelse för alla elever, dvs. lägstanivån. Karlbergsskolan är en skola där endast några få elever inte når upp till lägstanivån. Min bedömning blir därför att skolans potential att utvecklas och nå högre kunskapsresultat i olika mätningar ligger i att höja högstanivån.

Jag sökte också efter ett sätt att höja måluppfyllelsen för eleverna på en skola som redan ligger på medel i Sverige. Det har varit och är fortfarande svårt. De flesta undersökningar som publiceras visar höjd måluppfyllelse för skolor som har låg måluppfyllelse.

Processen

Processen i det här projektet är en förändrad elevsyn, tankevända, där alla elever ska utmanas utifrån sitt utgångsläge. Denna process pågår på vår skola. På en studiedag som handlade om högpresterande elever började lärarna berätta om att dessa elever redan får sina utmaningar om de lämnas själva, att detta arbete redan utförs med extraböcker etc. samt att läraren behöver stödja elever som inte når upp till kunskapskraven i första hand. När denna diskussion pågick ett tag började infall komma om hur läraren kan utmana de högpresterande eleverna. Det berättades om hur arbetet konkret utförs i klassrummet samt vilka utmanande arbetsuppgifter som presenteras för dessa elever. Här utbytte de nyutbildade och de äldre och mer erfarna

KARLBERGSSKOLAN

KARLBERGSSKOLAN
BOX 29 · 186 21 VALLENTUNA
BESÖK: LARS HÅRDS VÄG 20
TFN: 08-5878 53 00

KARLBERGSSKOLAN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE/KARLBERGSSKOLAN

KARLBERGSSKOLAN

Vallentuna
kommun

lärarna erfarenheter. De nya lärarna uttryckte idéer om hur elever utmanas på nya sätt medan de erfarna visade på hur en god undervisningssituation organiserades. Rektors arbete blir här att lärarna ska lära av varandra.

På möte i utvecklingsgrupp 1 i rektorsgruppen med samtal om hur vi når de 30 bästa blev jag till att börja med inte hörd när jag pratade om att betygen för eleverna behöver höjas E-A, utan det visades endast på hur vi når högre måluppfyllelse genom att gå från betyg F-E. Något senare i storgrupp kom frågan om högre måluppfyllelse för elever med godkänt betyg ändå upp. Det torde alltså vara en tankevända även i rektorsgruppen.

Mitt arbete som rektor

Sju gånger behöver en människa höra något innan hon gör något åt det, (Thomas Lundqvist 2011). Att jag i de flesta pedagogiska samtal frågar hur de duktiga eleverna utmanas håller implementeras i lärargruppen. Jag behöver inte i lika hög utsträckning fråga om hur de högpresterande utmanas utan det väver lärarna in i sin förklaring om undervisningen ändå. Nyligen fick jag artikeln "Särskild lärare – för särskilt begåvade barn", (Skolvärlden nr. 10 december 2015), av en lärare. Den handlar om att man i Simrishamns kommun inrättat en förstelärartjänst som ska sätta fokus på och sprida kunskap om särskilt begåvade barn.

Mitt arbete har till viss del lett till att lärarna börjat organisera för att utmana samtliga elever så långt som möjligt. Ungefär ett halvår efter projektets start har jag endast hunnit ha någon lektionsobservation och där syns inget resultat av att synsättet förändrats. I uppföljningssamtalet ställer jag frågor om och ber dem utveckla arbetet med högpresterande elever och hur de utmanas i undervisningen.

Mätningar och resultat

Mätningarna har jag gjort genom klasskonferensdokumenten och anteckningar och uppföljningssamtal från lektionsobservationerna.

Resultat

Lärarna identifierar högpresterande elever, i alla ämnen och i enskilda ämnen på klasskonferenserna. Däremot tycks det vara svårare att beskriva hur arbetet fortgår för att leda eleverna vidare i sin kunskapsutveckling. Möjligtvis är det ännu för tidigt att visa på något resultat. Enligt forskningen, A. Pihlgren, tar ett utvecklingsarbete 1,5 år på en skola. Jag påbörjade projektet med att identifiera och höja högpresterande elever för 1,5 år sedan men med lärarna startades arbetet vid läsårsstart innevarande läsår. Tillsammans har vi därmed endast arbetat med att utveckla undervisningen för högpresterande elever knappt ett läsår.

På lektionsobservationerna och uppföljningssamtalen syns inte direkt något resultat av mitt arbete. På måluppfyllelsekonferenser har lärarna pratat om arbetet med

KARLBERGSSKOLAN

KARLBERGSSKOLAN
BOX 29 · 186 21 VALLENTUNA
BESÖK: LARS HÅRDS VÄG 20
TFN: 08-5878 53 00
KARLBERGSSKOLAN@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE/KARLBERGSSKOLAN

KARLBERGSSKOLAN

**Vallentuna
kommun**

högpresterande samt att jag ställt frågor. Ett par lärare har ändrat sin undervisning och ger elever mer utmanande uppgifter, särskilt i matematik. Vilket får anses vara en god början.

Mitt arbete att leda ett utvecklingsområde har därmed gett ett visst resultat.

Analys

När rektor leder ett arbetsområde händer saker i arbetsgruppen. Arbetsområdets tänk implementeras då det ständigt uppmärksammas och lyfts fram av chefen. Svårigheten är att begränsa sig som rektor. Det går inte att vara med överallt. Jag har läst undersökningar om att svenska rektorer/chefer är dåliga på att leda. Min avslutande tanke blir därför att jag borde ägna mer av min tid på att leda arbetet och mindre på aktiviteter som inte leder någon vart. Vara med där det händer, i det stora.

Vidare arbete

Jag ändrar inför kommande läsår att än en gång utformningen av klasskonferenserna. De ska i en betydligt högre grad inriktas på hur samtliga elever når högre målluppfyllelse, vilket arbete som utförs och där vi ser ett resultat.

Elevbeskrivningarna ska inriktas på vad eleven kan och hur skolan arbetar för att eleven ska uppnå högre resultat. När vi inget resultat sätter vi ut åtgärden. Jag tänker också att dessa möten ska ske så ofta som en gång i månaden och då endast gälla elever som behöver särskilda anpassningar av något slag.

Ett förslag som kommit upp på handledningstillfället av Ann Pihlgren är att lärarna tar med sig en högpresterande elev som exempel på konferens och berättar hur de arbetar med att få eleven vidare i sin kunskapsutveckling. Därefter har vi tillsammans en brain storm om hur vi kan stödja eleven att komma vidare.

Karin Oldfield
Rektor

Referenslista

A. Pihlgren, "Det tänkande klassrummet", 2013
H. Timperley, "Det professionella lärandets inneboende kraft", 2013
T. Lundgren, "Det biologiska ledarskapet", 2011
Skolvärlden nr. 10 december 2015, artikel "Särskild lärare – för särskilt begåvade barn",

